

สาธารณรัฐไวมาร์: จักรวรรดิซ่อนรูป ความปรารถนาและการแสวงหา ความยิ่งใหญ่ในอดีต

บรรพต กำเนิดศิริ*

Received: 16 December 2020

Revised: 28 April 2021

Accepted: 30 May 2021

---

* รองศาสตราจารย์, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์;

อีเมล: gumnerdsiri@yahoo.com

The Republic of Weimar: A Disguised Empire With Its Ambition for Greatness of the Past

---

Bunpot Gumnerdsiri**

** Associate Professor, Faculty of Political Science Thammasat University;
E-mail: gumnerdsiri@yahoo.com

บทคัดย่อ

ประวัติศาสตร์ของสาธารณรัฐไวมาร์แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวของสาธารณรัฐแรกของชาวเยอรมันในประวัติศาสตร์ยุโรป ตลอดช่วงเวลา 14 ปีแห่งการดำรงอยู่ของไวมาร์นั้น บรรดานักวิชาการจากหลากหลายสาขาวิชาต่างให้ความสนใจเป็นอย่างสูงในประเด็นเรื่องการทำเนิดและความล้มเหลวไปจนถึงการล่มสลายและพยายามหาข้อสรุปว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร อย่างไรก็ตามไวมาร์ได้รับการพิจารณาว่าเป็นช่วงแห่งการเปลี่ยนผ่านจากจักรวรรดิเยอรมันที่ 2 อันยิ่งใหญ่ไปสู่อีกจักรวรรดิหนึ่งคือจักรวรรดิเยอรมันที่ 3 ที่ได้ก่อความหายนะให้แก่ยุโรปทั้งทวีปและแพร่ขยายไปทั่วทั้งโลกในรูปของสงครามโลกครั้งที่ 2 ระหว่างปี ค.ศ.1939-1945 นักวิชาการหลายท่านมีความเห็นพ้องกันว่าต้นเหตุแห่งการล่มสลายเกิดขึ้นจากข้อบกพร่องในรัฐธรรมนูญของไวมาร์ซึ่งก็มีใช้สิ่งที่ผิดเนื่องจากรัฐธรรมนูญยอมถือเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐที่วางกฎเกณฑ์ให้แก่องค์ประกอบทางการเมืองที่ปรากฏอยู่ในรัฐและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น หากแต่ในกรณีไวมาร์ยังมีองค์ประกอบอื่นที่สำคัญยิ่งที่ควรได้รับการพิจารณาประกอบด้วย ชาวเยอรมันร่วมสมัยทั้งปวงต่างชี้ไปที่สนธิสัญญาแวร์ซายส์อันอัปยศที่บีบบังคับชาวเยอรมันให้ต้องรับผิดชอบในสิ่งที่พวกเขาคิดว่ามิใช่เป็นความผิดของพวกเขาแต่เพียงผู้เดียวซึ่งก็คือการก่อสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยที่พวกเขามิได้มีส่วนร่วมในการจัดทำสนธิสัญญานี้แต่อย่างใด แวร์ซายส์ได้ตีกรอบการดำเนินนโยบายทั้งภายในและนโยบายต่างประเทศของไวมาร์และยังบีบบังคับให้ชาวเยอรมันต้องจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามที่พวกเขาเชื่อว่ามีได้เป็นผู้ก่อขึ้นในจำนวนที่สูงเสียจนไม่สามารถระบุจำนวนที่แน่นอนในสนธิสัญญาฉบับนี้ได้ ทุกรัฐบาลของไวมาร์ไปจนถึงรัฐบาลนาซีของฮิตเลอร์ต่างพยายามทำลายแวร์ซายส์ในทุกวิถีทางที่อาจคิดได้ นอกจากนี้วัฒนธรรมทางการเมืองเดิมของเยอรมนีที่ก่อปรไปด้วยความรู้สึกชาตินิยมเยอรมันอย่างเข้มข้น ระบอบการเมืองที่รวบอำนาจไว้ที่ศูนย์กลางอย่างเหนียวแน่น และลัทธินิยมทหารก็มิได้เอื้อต่อ

พัฒนาการที่จะนำไวมาร์ซึ่งเป็นสาธารณรัฐแรกของชาวเยอรมันที่ก่อตั้งขึ้นมาใหม่นี้ไปสู่ระบอบประชาธิปไตยอันสมบูรณ์ บทความนี้จะสำรวจองค์ประกอบทั้งสองที่นำไปสู่ความสำเร็จและการล่มสลายแห่งสาธารณรัฐไวมาร์

คำสำคัญ: สนธิสัญญาแวร์ซายส์, ลัทธินิยมทหาร, จักรวรรดิเยอรมันที่ 2, กุสตาฟ ชเตรเซอมันน์, ลัทธิชาตินิยมเยอรมัน

Abstract

The history of the Republic of Weimar demonstrates us failure of the German first republic in European history. Its 14 years of existence had been main interests of researchers from different field studies who tried to come to conclusions how Weimar began and fell. Weimar was considered as a crucial transition from a great German empire to another one – The Third Reich – which caused devastating outcome throughout Europe and the whole world between the years 1939-45. Many researchers pointed to constitutional defects of Weimar which finally led to its collapse. This is absolutely not incorrect as constitution of any country regulates existing political powers in its political system. However there were, in this case, still other essential elements which should also be taken into account. As far as most German people were concerned the most evil sin which they were forced to accept was the Treaty of Versailles. This shameful treaty was concluded without any German acknowledgement and literally aimed to confine the new republic domestically as well as internationally. Signing to follow every article in Versailles meant committing suicide for all Germans who did not feel responsible for the catatrophic miseries in the First World War while firmly believing that Germany did not start the war. They had to pay reparations of which accurate amount was so high that it could not definitely be stated in the treaty. This was considered as the first failure of Weimar foreign policy. Therefore, every Weimar government up to the beginning years of the Third Reich endeavored to destroy Versailles in every way they could think of. Moreover German political culture based on nationalism (German greatness), centralization and militarism did not give

a bright opportunity for anticipating democracy which should have been well developed in a newly founded republic. This article will examine both elements concerning the declining and the collapse of Weimar.

Keywords: Treaty of Versailles, militarism, Second German Empire (Das Zweite Deutsche Reich), Gustav Stresemann, German nationalism